

Λυχνία

ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Ο ΜΟΝΟΣ ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΘΕΟΣ

Ρώτησαν κάποτε τὸν ἀββᾶ Ἀγάθωνα: «Ἐσὺ εἶσαι ὁ Ἀγάθων; Ἀκοῦμε γιὰ σένα ὅτι εἶσαι πόρνος καὶ ὑπερήφανος». «Ναί, ἔτσι εἶναι», ἀπαντᾷ ὁ ἀσκητής. «Ἐσὺ εἶσαι ὁ Ἀγάθων ποὺ φλυαρεῖς καὶ κατακρίνεις»; «Ἐγὼ εἶμαι». «Ἐσὺ εἶσαι ὁ Ἀγάθων ὁ αἰρετικός»; «Δὲν εἶμαι αἰρετικός», ἀπαντᾷ ὁ Ἀγάθων. «Πές μας», τὸν παρακάλεσαν τότε, «γιατί τόσα σοῦ εἶπαμε καὶ τὰ δέχθηκες, ἀλλὰ τὸ τελευταῖο δὲν τὸ ἀντεξέες»; «Τὰ πρῶτα ὠφελοῦν τὴν ψυχὴ μου, ἀλλὰ ἡ αἵρεση εἶναι χωρισμὸς ἀπ' τὸν Θεό, καὶ δὲν θέλω νὰ χωρισθῶ ἀπ' τὸν Θεό» (ἀπ' τὸ Γερωνικό).

Νὰ ἓνα θέμα ποὺ σήμερα ἔπαψε νὰ εἶναι οὐσιώδες καὶ πέρασε σὲ δευτερεύουσα μοῖρα. Δὲν θεωροῦμε ὅτι ἡ ὀρθὴ πίστη εἶναι ἀναγκαῖα προϋπόθεση γιὰ τὸν ὀρθὸ τρόπο ζωῆς. Νομίζουμε ὅτι στὸν Θεὸ καὶ στὴ σωτηρία μας (ζητήματα ζωῆς καὶ θανάτου) μποροῦμε νὰ φτάσουμε ἀπὸ χίλια-δυὸ δρομάκια. Δὲν ἔχει σημασία τελικὰ ποιά πίστη ἀκολουθεῖς, σὲ τί Θεὸ πιστεύεις.

Ρωτήθηκε κάποιος ποὺ στὸν καιρὸ μας ἀπὸ Χριστιανὸς ἔγινε Μουσουλμάνος: «Πῶς τὸ ἀποφάσισες»; «Μόνος μου, ἀπάντησε. Ψάχνοντας σιγά-σιγά βρῆκα αὐτὸ ποὺ ἤθελα στὸ Ἰσλάμ». «Ἐμαθα ὅτι παραλίγο νὰ γινόσουν μοναχὸς στὸ Ἅγιον Ὅρος»; «Ναί! Δὲν ἔχει καμμία διαφορά.

Διαφορετικοὶ δρόμοι, ἴδιο τέλος». «Δὲν ὑπάρχει ἀπόσταση ἀνάμεσα στὸ Ἅγιον Ὅρος καὶ τὸ Ἰσλάμ»; «Ἀπολύτως καμμία. Ὅταν πᾶς στὸ Ἅγιον Ὅρος ἢ ἐπισκέπτεσαι κάποιον τεκὲ στὴν Αἴγυπτο (=κάτι σὰν μοναστήρι ἰσλαμικό), βλέπεις ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀπολύτως καμμία διαφορά» (Στ. Θεοδωράκη, Οἱ ἄνθρωποι μου, σελ. 214).

Τί Μωάμεθ, τί Χριστός! Ἐνα καὶ τὸ αὐτὸ λοιπόν; Καμμία διαφορά; Μέσα ἀπ' τὸ κανάλι τοῦ παγκοσμίου κινήματος τῆς «Νέας Ἐποχῆς» περνάει τὸ καταστροφικὸ μῆνυμα, ὅτι οἱ θρησκείες ὅλες εἶναι μία. Δὲν ἔχουν διαφορά. Σὲ ὅποια θέλεις, πηγαίνεις. Καὶ ὅποιον Θεὸ θέλεις, προσκυνᾷς. Αὐτὸς εἶναι ὁ λεγόμενος θρησκευτικὸς συγκρητισμὸς.

Ὅμως ὁ ἓνας καὶ μοναδικὸς Θεός, ποὺ ποτὲ βέβαια δὲν εἶχε ἀφήσει ἀμάρτυρο (=χωρὶς μαρτυρίες, χωρὶς σημάδια) τὸν ἑαυτό του (Πράξ. 14,17), φανερώθηκε ὀλοφάνερα στὸν κόσμον μὲ τὴν ἔνσαρκη παρουσία τοῦ μονογενοῦς τοῦ Υἱοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ μόνος ποὺ ἦρθε γιὰ νὰ σώσει τὸν κόσμον (Ἰω. 3,16-18). «Εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην», εἶπε ὁ ἄγγελος στοὺς ποιμένες, «ὅτι ἐτέχθη (=γεννήθηκε) «ὕμῖν Σωτὴρ» (Λουκ. 2,10-11.)

Σωζόμαστε μόνο διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κανένας ἄλλος δὲν μπορεῖ, οὔτε ἄνθρωπος,

ΟΙ ΔΥΟ ΑΡΚΟΥΔΕΣ

Τύο φίλοι, νεαρά παιδιά, αποφάσισαν να πάνε για κυνήγι. Ξεκίνησαν, λοιπόν, με τὰ όπλα τους, χαρούμενοι και αισιόδοξοι για επιτυχίες μεγάλες! Προχώρησαν βαθιά στο δάσος. Αμέρμιοι φθάνουν σέ ένα μικρό ξέφωτο. Και εκεί, αντικρίζουν μιά πελώρια άρκούδα να στέκεται όρθια άπέναντί τους. Φόβος και τρόμος κατέλαβε τούς νεαρούς. Ό ένας, ως πίο εύκίνητος, έτρεξε και σκαρφάλωσε σ' ένα ψηλό δένδρο. Ό άλλος, άπελπισμένος, κοίταξε δεξιά-άριστερά και ώρμησε στην είσοδο μιάς σπηλιάς άπέναντι από τό δένδρο. Η άρκούδα «στρατοπέδευσε» μεταξύ δένδρου και σπηλιάς. Μά, πολύ σύντομα, ό νέος βγήκε τρέχοντας από την σπηλιά. Είδη την άρκούδα και ξαναμπήκε στην σπηλιά! Αυτό έγινε δυό-τρεις φορές. Από τό δένδρο ό φίλος του τού φώναξε άνήσυχος:

-Μά τί κάνεις; Μείνε στην σπηλιά. Θα βαρεθής και θα φύγει τό θηρίο.

Άπαντᾶ, κατάχλωμος, ό φίλος του:

-Υπάρχει μιά δεύτερη άρκούδα στην σπηλιά!!

* * *

Πόσα μᾶς διδάσκει αυτή ή ιστορία-πα-

οὔτε άγγελος, να μᾶς σώσει. Μόνο ό Κύριός μας Ίησοῦς Χριστός, πού είπε: «Εγώ (μόνο) είμαι ή αλήθεια» (Ίω. 14, 6). «Και δέν είναι δυνατόν δια κανενός άλλου να σωθούμε. Διότι δέν υπάρχει άλλο όνομα (πλήν του όνόματος του Χριστού) πού να δόθηκε κάτω από τον οὐρανό μεταξύ των ανθρώπων, με τό όποιο όρίσθηκε να σωθούμε» (Πράξ. 4, 12). Λόγω τής άπόλυτης, μέχρι σταυρικού θανάτου, ύπακοής Του στον Πατέρα Του, «ό Θεός τον υπέρψωσε και του χάρισε όνο-

μα, πού είναι πάνω από κάθε άλλο όνομα. Ώστε στο όνομα του Ίησοῦ να καμφθεί κάθε γόνυ, άγγέλων, ανθρώπων και δαιμόνων, και να όμολογήσει κάθε γλώσσα, ότι Κύριος (όλων είναι ό) Ίησοῦς Χριστός (και μόνο)» (Φιλ. 2, 9-10).

Να γιατί ό άββάς Άγάθων νοιαζόταν τόσο πολύ να μην ξεφύγει από την πίστη αυτή. Έμεις σε ποιόν Θεό κλίνουμε γόνυ; Ποιόν αναγνωρίζουμε Κύριο και Σωτήρα μας; Σπηλιά είναι ή συνείδηση, και γενικώτερα ή ψυχή του κάθε ανθρώπου. Η συνείδησή μας δέν είναι φανερή στους άλλους ανθρώπους. Οι σπηλιές είναι συνήθως σκοτεινές. Έτσι και ή συνείδησή μας. Άν θέλουμε να δούμε τί έχει μέσα, πρέπει να ανάψουμε φῶς για να βλέπουμε. Μέσα, λοιπόν, στην ψυχή μας, κρύβεται ή δεύτερη άρκούδα: τὰ πάθη μας, οι χρόνιες άμαρτωλές μας αδυναμίες, οι άμαρτωλοί λογισμοί μας. Όταν τὰ δούμε, κάπως καθαρά, μᾶς πιάνει τρόμος! Γι' αυτό δέν θέλουμε να τὰ βλέπουμε. Τρέχουμε έξω από την «σπηλιά» τής συνείδησής μας, γινόμαστε έξωστρεφείς. Και τότε πέφτουμε στην πρώτη άρκούδα, την άπιστία. Και γίνεται ή ζωή μας κόλαση! Κόλαση, ενῶ βρισκόμαστε ακόμη σ' αυτήν την ζωή!

Χρειαζόμαστε έπειγόντως «φῶς» και «όπλα». Φῶς πνευματικό για να δούμε τί κουβαλάμε μέσα μας και όπλα πνευματικά

μα, πού είναι πάνω από κάθε άλλο όνομα. Ώστε στο όνομα του Ίησοῦ να καμφθεί κάθε γόνυ, άγγέλων, ανθρώπων και δαιμόνων, και να όμολογήσει κάθε γλώσσα, ότι Κύριος (όλων είναι ό) Ίησοῦς Χριστός (και μόνο)» (Φιλ. 2, 9-10).

Να γιατί ό άββάς Άγάθων νοιαζόταν τόσο πολύ να μην ξεφύγει από την πίστη αυτή. Έμεις σε ποιόν Θεό κλίνουμε γόνυ; Ποιόν αναγνωρίζουμε Κύριο και Σωτήρα μας;

Πρωτ. Δ. Μ.

ΣΩΜΑ ΚΑΙ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

Μεγάλη Σαρακοστή είναι ή κατ' ἐξοχήν περίοδος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, πού δείχνει τήν τεράστια σημασία τῆς **συμμετοχῆς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος** στήν λεγόμενη «πνευματική» ζωή. Καί εἶναι πολύ φυσικό, ἀφοῦ μέ τήν Σαρακοστή ἐτοιμαζόμαστε νά γιορτάσουμε ὄχι μόνο τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἀλλά καί τήν - δι' αὐτῆς - ἀνάσταση καί τῶν δικῶν μας **σωμάτων**.

Δέν ὑπάρχει ἄλλη θρησκευτική παράδοση, πού νά τιμάει τόσο πολύ, νά σώζει καί τελικά νά δοξάζει **τό ἀνθρώπινο σῶμα**.

Ὁ Χριστός καί ἡ Ἐκκλησία Του μᾶς παρέδωσαν ἕνα πλούσιο «πρόγραμμα ἀσκήσεων» γιά τήν περίοδο τῆς Σαρακοστῆς, τό ὁποῖο, φυσικά, **πρέπει νά προσαρμόζεται** στίς δυνάμεις καί στίς ἀντοχές τοῦ καθενός μέ τήν βοήθεια τοῦ πνευματικοῦ του πατρός.

ΚΑΙ ὁ **σωματικός κόπος** τῆς νηστείας ΚΑΙ ὁ **σωματικός κόπος** τῆς προσευχῆς (γονυκλισίες, ὀρθοστασία, ἀυξημένες ἀκολουθίες) δέν ἀποσκοποῦν σέ ἕνα κενόδοξο «πρωταθλητισμό», ἀλλά

- στήν πιό συχνή καί **αἰσθητή** μνήμη τοῦ Σωτηρίου Πάθους τοῦ Χριστοῦ·
- στήν συναίσθηση ὅτι οἱ ἁμαρτίες, πού ἀνέβασαν τόν Χριστό στόν Σταυρό ἔγιναν **καί μέ τό σῶμα μας**· καί
- στήν μαρτυρία ὅτι ὁ Χριστός δέν ἤλθε... νά

γιά νά ἐξοντώσουμε τά θηρία τῶν παθῶν μας.

Κάθε ἡμέρα, ὅλη τήν Μεγάλη Τεσσαρακοστή, στό τέλος τοῦ ὄρθρου (=πρωινή προσευχή) φάλλομε ἕνα τροπάριο πού λέγεται «φωταγωγικόν», δηλ. τροπάριο πού «φέρει φῶς»! Ὅλα τά φωταγωγικά ἔχουν σχεδόν τό ἴδιο περιεχόμενο. Νά, τό φωταγωγικό τοῦ τρίτου ἤχου:

-Ἐξαπόστειλε, Χριστέ ὁ Θεός, τό φῶς σου τό αἶδιον καί φώτισε τά μάτια τά κρυφά τῆς καρδιᾶς μου, μέ τίς πρεσβεῖες τῆς Θεοτόκου καί σῶσε με (Τριώδιον).

καθίσει σέ μιά καρέκλα καί νά μᾶς κάνει ἀπλῶς ἠθικές διδασκαλίες. Ἀντίθετα ἤλθε, ντύθηκε ἀνθρώπινο **σῶμα** καί ἔπαθε ΚΑΙ **σωματικά** μαρτύρια καί θάνατο σταυρικό, γιά νά ἀνακαινίσει καί νά σώσει ὄχι μόνο τήν ψυχή μας ἀλλά καί τό **σῶμα** μας.

* * *

Πρῖν δύο χρόνια μετεστράφη στήν Ὁρθοδοξία ὁ πρῶν ρωμαιοκαθολικός Ἑλβετός ἱερομόναχος καί ἐρημίτης π. Γαβριήλ Bunge. Ἀνάμεσα στά πολλά βιβλία του ξεχωρίζει τό βιβλίο **«Πήλινα σκεύη»**, ὅπου ἐξηγεῖ ἀναλυτικά πῶς τό «πήλινο σκεῦος» τοῦ σώματός μας, γίνεται ἕνα θαυμάσιο ἐργαλεῖο καθάρσεως, ἀγιασμοῦ καί σωτηρίας μας, ὅταν πρόθυμα καλλιεργεῖ τίς χριστομίμητες ἀσκήσεις τῆς νηστείας καί τῆς προσευχῆς.

Σέ πρόσφατη συνέντευξή του ὁ π. Γαβριήλ ἐτόνισε:

«Δέν μπορείς νά μάθεις νά προσεύχεσαι... καθισμένος σέ μιά πολυθρόνα. Ἄν εἶσαι ἔτοιμος νά γονατίσεις, νά μετανοήσεις εἰλικρινά, νά ὑψώσεις τά μάτια καί τά χέρια στόν οὐρανό, τότε πολλά πράγματα θά σοῦ ἀποκαλυφθοῦν. Μπορεῖ νά διαβάξεις βιβλία, νά παρακολουθεῖς διαλέξεις, νά συζητᾶς μέ ἄλλους. Ἀλλά ποιά εἶναι ἡ ἀξία ὄλων αὐτῶν, ἂν δέν κάνεις ἕνα πραγματικό βῆμα πρὸς τά ἔμπρός, ἀσκώντας τό σῶμα σου στήν νηστεία καί στήν προσευχή; Δέν εἶναι δυνατόν νά μάθει κάποιος νά κολυμπᾶει ἀπό τήν καρέκλα! **Ὁ μόνος τρόπος γιά νά μάθει κάποιος κολύμπι, εἶναι νά πέσει μέσα στό νερό!**»

Ἀρχιμ. Β. Λ.

Εἶναι ἀκριβῶς τό πνευματικό φῶς πού χρειαζόμαστε. Ὅμως, γιά νά στείλει αὐτό τό φῶς ὁ Χριστός, ἀπαιτοῦνται κάποιες προϋποθέσεις, πού εἶναι:

- Νηστεία καί προσευχή.
- Ἴδιαιτέρως ἔρευνα τῆς συνειδησῆς μας γιά νά «δοῦμε» τίς «ἀρκούδες» τῶν παθῶν μας, μέ τήν βοήθεια κατὰλληλου ὁδηγοῦ, τοῦ ἱερέα-πνευματικοῦ μας πατέρα.

Ἄς ἀγωνισθοῦμε, λοιπόν, γιά νά λάμψει τό πνευματικό φῶς τοῦ Χριστοῦ καί στήν δική μας καρδιά.

Ἀρχιμ. Ν. Κ.

Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΡΑΒΔΟΣ

Μιά απ' τις σοβαρότερες επαναστάσεις των Έβραίων προς τόν ήγέτη τους Μωυσή ήταν αυτή των Κορέ, Δαθάν και Άβειρών, που με άλλους 250 έπιφανείς Ισραηλίτες και άρκετο πλήθος λαού άμφισβήτησαν τόν Άαρών, ώς τόν μόνο άπ' τόν Θεό έκλεγμένο άρχιερέα. Η άπάντηση του Θεού ήταν άμεση και ή τιμωρία τους δραστική, για να παραδειγματισθει ό ίδιαίτερα άπειθής και σκληροκάρδιος λαός του Ισραήλ. Για να στερεώσει περισσότερο τήν άσταθή τους πίστη ό Θεός, είπε τελικά στόν Μωυσή:

«Κάθε άρχηγός φυλής να σου δώσει άπό ένα ραβδί. Θα συγκεντρώσεις δώδεκα ραβδιά και θα γράψεις στό καθένα τó όνομα του άρχηγού κάθε φυλής. Στο ραβδί της φυλής του Λευί θα γράψεις τó όνομα του Άαρών. Θα τά βάλεις όλα στη Σκηνή του Μαρτυρίου, μπροστά στό ίλαστήριο (τό χρυσό κάλυμμα της Κιβωτού της Διαθήκης με τά δύο χρυσά Χερουβίμ), όπου σάς έμφανίζομαι. Τό ραβδί του άνδρα που θα έκλέξω θα βλαστήσει και έτσι θα ήσυχάσω άπ' τά παράπονα των Ισραηλιτών εναντίον σου».

Ό Μωυσής μάζεψε τά δώδεκα ραβδιά και τά τοποθέτησε ένώπιον του Κυρίου στη Σκηνή του Μαρτυρίου. Τήν άλλη μέρα ή ράβδος του Άαρών, της φυλής του Λευί, είχε βλαστήσει. Έβγαλε φύλλα, άνθισε λουλουδια και έδεσε καρπούς. Όλοι οι Ισραηλίτες είδαν τó θαύμα. Ό Κύριος είπε στόν Μωυσή: «Βάλε τή ράβδο του Άαρών στην Κιβωτό, ώστε να είναι σημείο για τούς άπειθεις. Έτσι θα σταματήσει ό γογγυσμός τους εναντίον μου και δέν θα πεθάνουν» (Άριθμ. 17, 16-26).

Η βλαστήσασα ράβδος του Άαρών, μιá άπό τις πιό ήχηρές μαρτυρίες του Θεού προς τó λαό του, ήταν και ένα δυνατό σύμβολο μιáς άλλης, μελλοντικής πραγματικότητας. Ήταν εικόνα της Θεοτόκου, της παναγίας μητέρας του Υίου του Θεού. Άκούμε στους Χαιρετισμούς, που ψάλλονται τή Μεγάλη Σαρακοστή στην Έκκλησία, πώς ή Παναγία είναι «ή ράβδος ή μυστική, άνθος τó άμάραντον ή έξανθήσασα».

Όπως δηλ. τó ξερό ραβδί του Άαρών, έξω άπό κάθε νόμο και κανόνα της φύσης, έξγαλε φύλλα, άνθη και καρπό, έτσι και στό πρόσωπο της έκλεκτής όλων των γενεών, κατά θέλημα Θεού, «νικάται φύσεως τάξις». Υπερβαίνοντας κάθε ανθρώπινη λογική και φυσικό νόμο ή Παρθένος άνευ άνδρός γεννά ως άνθρωπο τόν ίδιο τόν Υίο του Θεού. Γι' αυτό και «κατεπλάγη Ίωσήφ τó ύπέρ φύσιν θεωρών», λέμε σε άλλο τροπάριο. Βλέποντας ό Ίωσήφ τó ύπέρλογο θαύμα της Γέννησης του Χριστού, παρομοιάζει τήν πρό τόκου, έν τόκω και μετά τόκον Παρθένο μεταξύ άλλων και με τήν «ράβδον Άαρών τήν βλαστήσασαν».

Ράβδο όμως ύπονοεί προφητικά και ό Ησαΐας τήν Παρθένο, όταν λέγει ότι «θα προέλθει ράβδος έκ της ρίζης Ίεσσαί και άνθος θα άνθισει άπό αυτήν» (Ησ. 11, 1). Τό ψάλλει ή Έκκλησία θριαμβευτικά: «Ράβδος έκ της ρίζης Ίεσσαί και άνθος έξ αυτής Χριστέ, έκ της Παρθένου άνεβλάστησας». Η Παρθένος είναι ή ράβδος, τó κλαδί που προέρχεται άπό τή ρίζα του Δαυΐδ και του Ίεσσαί, άπό τή φυλή του Ίούδα, όπως προφητεύει γι' αυτόν ό πατέρας του, ό πατριάρχης Ίακώβ: «Δέν θα εκλείψει άρχοντας άπ' τούς άπογόνους του Ίούδα, μέχρις ότου έλθει αυτός που θα είναι ή προσδοκία των έθνών» (Γεν. 49, 10).

Θαλερό κλαδί, ράβδος λοιπόν ή Θεομήτωρ, που βλαστάνει, άνθοφορεί και καρπογονεί τόν Χριστό. Έμεις τώρα τί είμαστε; Ξερό ραβδί ή μήπως καταπράσινο κλαδί με άνθος και καρπό μυστικό στην ψυχή μας τόν ίδιο τόν Χριστό; Έκείνος άλλωστε τó είπε, πώς ό καθένας μας μπορεί να γίνει μητέρα του και άδελφός και άδελφή του (Μαθ. 12, 50).

Πρωτ. Δ. Μ.

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαίον Περιοδικόν

Ί. Μητροπόλεως Νικοπόλεως

Εκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως Χρυσόστομος

Υπεύθ.: Άρχμ. Νίκων Κουσιδης*

Τηλ. 26820 51161* Κωδικός 091984

ΜΑΡΤΙΟΣ 2013 * Άρ. Φύλλου 356* Έτος ΛΓ'

Διανέμεται δωρεάν * Εισφορές δεκτές

Γραφικές Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ» Α.Ε.

Τηλ. 2397 023 313 Ασπροβάλτα Θεσ/νίκης

